

Brüssel, 29. august 2025
(OR. en)

12306/25

VETER 89

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	28. august 2025
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Teema:	Soovitus: NÕUKOGU OTSUS, millega antakse luba alustada Euroopa Liidu huvides läbirääkimisi rahvusvahelise lepingu ja organisatsiooni põhikirja, organisatsiooni eeskirjade, finantseeskirjade, üldeeskirjade ja muude Maailma Loomatervise Organisatsiooni tekstide läbivaatamise üle

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2025) 460 final.

Lisatud: COM(2025) 460 final

Brüssel, 28.8.2025
COM(2025) 460 final

Soovitus:

NÕUKOGU OTSUS,

millega antakse luba alustada Euroopa Liidu huvides läbirääkimisi rahvusvahelise lepingu ja organisatsiooni põhikirja, organisatsiooni eeskirjade, finantseeskirjade, üldeeskirjade ja muude Maailma Loomatervise Organisatsiooni tekstide läbivaatamise üle

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

- **Ettepaneku põhjused ja eesmärgid**

Maailma Loomatervise Organisatsiooni (WOAH) delegaatide ülemaailmse assamblee 2024. aasta resolutsiooni järgselt valmistab juhtimise läbivaatamise komitee aastatel 2025–2027 ette rahvusvahelise lepingu ja organisatsiooni põhikirja, organisatsiooni eeskirjade, finantseeskirjade ja üldeeskirjade ning WOAHi muude tekstide (edaspidi koos „WOAHi põhitekstid“) läbivaatamise, et esitada ülemaailmsele delegaatide assambleele ettepanekud vaadata läbi WOAHi institutsiooniline, tehniline ja finantsjuhtimine, tagamaks nii tugeva õigusraamistiku ja WOAHi suutlikkuse täita tulevikus oma volitusi tõhusalt, tulemuslikult ja kestlikult.

Liit ei ole WOAHi osaline, kuid selle osalised on kõik liidu liikmesriigid. Kolme liikmesriigi (Austria, Iirimaa ja Küprose) esindajad on praegu juhtimise läbivaatamise komitee liikmed ning liikmesriikide ja komisjoni eksperdid on nende liikmete nõustajad.

Seepärast tuleks käesoleva otsusega anda neile liikmesriikidele, kes on juhtimise läbivaatamise komitee liikmed ja tegutsevad ühiselt liidu huvides, õigus pidada läbirääkimisi WOAHi põhitekstide muudatuste üle. Kõnealustele liikmesriikidele mõeldud läbirääkimisjuhised tuleks esitada käesoleva nõukogu otsuse lisas. Need hõlmavad muu hulgas WOAHi põhitekstide muutmist viisil, mis võimaldab sellistel piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsioonidel nagu EL saada WOAHi osaliseks.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Kavandatud soovitus on kooskõlas liidu kehtiva õigusraamistikuga loomatervise kohta, mis on praegu sätestatud määruses (EL) 2016/429¹ loomataudide kohta, millega muudetakse teatavaid loomatervise valdkonna õigusakte või tunnistatakse need kehtetuks (loomatervise määrus), zoonooside kohta, nagu on sätestatud direktiivis 2003/99/EÜ² zoonooside ja zoonootilise toimega mõjurite seire kohta, millega muudetakse nõukogu otsust 90/424/EMÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 92/117/EMÜ, ning muude selle poliitikavaldkonna asjakohaste õigusaktidega (määrus (EÜ) nr 1069/2009,³ määrus (EÜ) nr 999/2001⁴).

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Kavandatud soovitus on kooskõlas ka liidu tervisepoliitikaga seoses zoonootiliste haiguste ennetamise ja ohjamisega terviseühitsuse põhimõtte alusel.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Ettepanekus esitatud otsuse menetlusõiguslik alus on ELi toimimise lepingu artikli 218 lõiked 3 ja 4.

¹ ELT L 84, 31.3.2016, lk 1.

² ELT L 325, 12.12.2003, lk 31.

³ ELT L 300, 14.11.2009, lk 1.

⁴ EÜT L 147, 31.5.2001, lk 1.

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikes 3 on sätestatud, et komisjon annab soovitusi nõukogule, kes võtab vastu otsuse, millega antakse luba alustada läbirääkimisi ning nimetatakse liidu läbirääkija. ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 4 kohaselt võib nõukogu anda läbirääkijale juhiseid ning moodustada erikomitee, kellega tuleb läbirääkimiste pidamisel konsulteerida.

Materiaalõiguslik alus valiti nii, et see hõlmaks WOAHi peamist tegevusvaldkonda, milleks on loomatervis ja zoonoosid ning ohutu rahvusvaheline loomade ja loomsete saadustega kauplemine. Nendes küsimustes on liit ELi toimimise lepingu artikli 43 lõike 2 alusel võtnud vastu ühtlustatud meetmed ja kehtestanud teatavate toodete ühise põllumajandusturu korralduse. See hõlmab loomakasvatust põllumajandustootmises. See on selle valdkonna lahutamatu osa ja liidu õigusaktid hõlmavad sellega seotud üksikasju. Loomatervise valdkonnas on loomataude käsitlevas määruses (EL) 2016/429 sätestatud loomatervisenõuded, mis käsitlevad loomade ja loomsete saaduste liikumist liikmesriikide vahel liidu piires, sealhulgas nende sisenemist liitu. On oluline, et vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 168 lõike 4 punktile b võib EL kehtestada veterinaaria valdkonnas meetmeid, mille otsene eesmärk on rahvatervise kaitse liidus, et lahendada ELis ühiseid ohutusprobleeme. Loomatervist ja zoonoosi käsitlevad ELi õigusaktid hõlmavad muu hulgas loomadele ja inimestele edasikanduvate loomataudide vastaseid meetmeid, sealhulgas rahvatervise kaitse aspektid, mida käsitletakse kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 168.

- **Liidu pädevus**

Tegemist on rahvusvahelistes lepingutes tehtavate muudatustega, millega muudetakse asjaomase rahvusvahelise lepingu institutsioonilist raamistikku, mis kuuluvad liidu pädevusse ja mille puhul on seetõttu vaja nõukogu otsust vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 218 lõikele 3.

Määrusega (EL) 2016/429 ja direktiiviga 2003/99/EÜ on liit kehtestanud loomatervise ja zoonooside ühtlustatud eeskirjad. Osutatud õigusaktid sisaldavad eeskirju loomataudide loetellu kandmise kohta ELi sekkumise eesmärgil, taudiennetusmeetmeid, taudide tõrjet ja likvideerimist, loomade ja loomsete saaduste liikumist liikmesriikide vahel liidu piires ning nende ELi sisenemist, samuti zoonoosi seiret. Olugi et liikmesriigid võivad võtta teatavaid tauditõrjemeetmeid riigi tasandil, loetakse see valdkond liidu õigusega täielikult ühtlustatuks. Eelkõige on liidul ainupädevus loomade ja loomsete saaduste liidusisese liikumise ning nende liitu sisenemise eeskirjade, nn kaubandusaspektide valdkonnas. WOAHi pädevus hõlmab kõnealuseid valdkondi ja poliitikavaldkondi. Kokkuvõtvalt kuuluvad eespool nimetatud valdkonnad, mis hõlmavad loomade ja inimeste tervisega seotud komponente ja täielikult ühtlustatud ELi õigusakte eespool nimetatud valdkondades, ELi pädevusse.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Loomatervisepoliitika on liidu tasandil suures osas ühtlustatud. WOAHi loomatervishoiu ja zoonooside standardeid tunnustatakse Maailma Kaubandusorganisatsiooni sanitaar- ja fütosanitaarmedetete lepingus rahvusvaheliste sanitaareeskirjadena. Seepärast tuleb liidu õigusaktides võtta arvesse WOAHi standardeid, mis on seotud loomatervishoiunõuetega rahvusvahelises kaubanduses. Kaubandushäirete ohu vähendamiseks on ELi loomatervise määruses (määrus (EL) 2016/429) sätestatud liidu loomatervise meetmete eesmärk tagada asjakohane lähenemine WOAHi standarditele. WOAHi standardite mõjutamine, et kajastada võimalikult palju liidu poliitikat, on seega liidu ja selle liikmesriikide huvides ning seda on kõige parem saavutada liidu tasandil, kuna see võimaldab jagada ressursse ja eksperditeadmisi.

- **Proportsionaalsus**

WOAHi juhtimise läbivaatamine, et tagada selle eesmärgipärasus ning suutlikkus toetada tulevikus tõhusat, tulemuslikku ja kestlikku korraldust, on ELi prioriteet ja selgelt liidu huvides.

Nõukogu otsus on vajalik, et anda liikmesriikidele luba alustada liidu huvides läbirääkimisi WOAHi põhitektide läbivaatamise üle ja anda läbirääkimisjuhised.

Euroopa Liidu lepingu artikli 5 lõike 4 kohaselt ei lähe kavandatud soovitus seatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

- **Vahendi valik**

Vahendi valik on sätestatud ELi toimimise lepingu artikli 218 lõigetes 3 ja 4.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Ei kohaldata.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Ei kohaldata.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Ei kohaldata.

- **Mõjuhindang**

Ei kohaldata.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Ei kohaldata.

- **Põhiõigused**

Ei kohaldata.

4. MÕJU EELARVELE

Mõju WOAHi liikmete eelarvele sõltub WOAHi põhitektide muutmise üle peetavate läbirääkimiste tulemuste ambitsioonikusest, näiteks organisatsiooni volituste ulatusest ja seega organisatsiooni tulevase tegevusest. Praeguses etapis ei saa seda mõju veel kvantifitseerida.

Liidu eelarvele avaldub mõju sõltub ka sellest, kas ja millistel tingimustel saab EL WOAHi põhitektide läbivaatamise üle toimunud läbirääkimiste tulemusena WOAHi osaliseks. Praegu ei prognoosita siiski, et liidu läbirääkijad saavutavad WOAHi põhitektide sellise muutmise, mis võimaldaks piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsioonide liikmelisust.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Käesoleva soovitusel rakendamisel järgitakse WOAHi juhtimise läbivaatamise komitee tööprogrammi, mis sisaldab läbirääkimiste tegevuskava. Tööprogrammi viimistletakse praegu käimasoleva ettevalmistava töö käigus ning see esitatakse läbivaatamiseks ja vastuvõtmiseks WOAHi delegaatide ülemaailmsele assambleele 2025. aasta mais. Läbirääkimised algavad eeldatavasti varsti pärast seda.

- **Selgitavad dokumendid (direktiivide puhul)**

Ei kohaldata.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Komisjon soovitab, et

- nõukogu volitaks neid liikmesriike, kes on WOAHi Euroopa piirkonda esindavad juhtimise läbivaatamise komitee liikmed, alustama ja pidama läbirääkimisi rahvusvahelise lepingu ja organisatsiooni põhikirja, organisatsiooni eeskirjade, finantseeskirjade ja üldeeskirjade ning muude Maailma Loomatervise Organisatsiooni tekstide (edaspidi koos „WOAHi põhitekstid“) läbivaatamiseks;
- nende liikmesriikide esindajad, kes on juhtimise läbivaatamise komitee liikmed, nimetatakse liidu huvides tegutsevateks liidu läbirääkijateks;
- need liikmesriigid, kes on WOAHi Euroopa piirkonda esindavad juhtimise läbivaatamise komitee liikmed, peavad läbirääkimisi, konsulteerides erikomiteega, kui nõukogu on selle määranud vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikele 4;
- nõukogu kiidab heaks käesolevale soovitusel lisatud läbirääkimisjuhised.

- **Läbirääkija valik**

Liit ei ole WOAHi osaline, kuid selle osalised on kõik liidu liikmesriigid. Arvestades, et WOAHi kutsus läbirääkimiste toimumise organis, st juhtimise läbivaatamise komitees osalema ainult liikmeid, tuleks nende liikmesriikide esindajad, kes on WOAHi Euroopa piirkonda esindavad juhtimise läbivaatamise komitee liikmed, määrata liidu huvides tegutsevateks liidu läbirääkijaks.

Soovitus:

NÕUKOGU OTSUS,

millega antakse luba alustada Euroopa Liidu huvides läbirääkimisi rahvusvahelise lepingu ja organisatsiooni põhikirja, organisatsiooni eeskirjade, finantseeskirjade, üldeeskirjade ja muude Maailma Loomatervise Organisatsiooni tekstide läbivaatamise üle

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 43 lõiget 2 ja artikli 168 lõike 4 punkti b koostoimes artikli 218 lõigetega 3 ja 4,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitusi

ning arvestades järgmist:

- (1) Maailma Loomatervise Organisatsioon (WOAH) on valitsustevaheline organisatsioon, mis asutati 1924. aastal rahvusvahelise episootiaametina (Office International des Epizooties – OIE). Organisatsiooni õigusaktide hulka kuuluvad rahvusvaheline kokkulepe rahvusvahelise episootiaameti loomise kohta ja rahvusvahelise episootiaameti organisatsiooni põhikiri (1924), rahvusvahelise episootiaameti organisatsiooni eeskirjad (1973), finantseeskirjad (1987) ja Maailma Loomatervise Organisatsiooni (OIE) üldeeskirjad ning muud tekstid (2011), mida ühiselt nimetatakse WOAHi põhitekstideks⁵. WOAHi loomatervishoiu ja zoonooside standardeid tunnustatakse Maailma Kaubandusorganisatsiooni sanitaar- ja fütosanitaarmedetete lepingus rahvusvaheliste sanitaareeskirjadena. 2025. aasta seisuga on organisatsioonis 183 liiget, sealhulgas kõik ELi liikmesriigid. Euroopa Komisjonil on vaatlaja staatus.
- (2) 2023. aastal tellis WOAH 100. aastapäevaks oma juhtimise välise ja sõltumatu läbivaatamise, et tagada oma tegevuse eesmärgipärasus ning suutlikkus toetada tulevikus tõhusat, tulemuslikku ja kestlikku organisatsiooni. „*Aruanne Maailma Loomatervise Organisatsiooni institutsioonilise, tehnilise ja finantsjuhtimise analüüsi ja hindamise kohta*“⁶ esitati tutvustamiseks WOAHi delegaatide ülemaailmsel assambleel 2024. aasta mais ning seda arutati sellel üritusel toimunud foorumil „*Kas WOAH on tulevikuks valmis?*“⁷.
- (3) 30. mail 2024 võttis delegaatide ülemaailmne assamblee vastu resolutsiooni nr 12 „*WOAHi põhitekstide läbivaatamine*“⁸, millega ülemaailmne assamblee otsustas, et peadirektor moodustab spetsiaalse juhtimisrühma, kuhu kuuluvad WOAHi liikmed, sh iga piirkonna esindajad, et jätkata tööd WOAHi põhitekstide läbivaatamisel.
- (4) 2024. aasta detsembris loodi juhtimise läbivaatamise komitee, kuhu kuulub komitee volituse kohaselt 16 liiget kõigist WOAHi piirkondadest. Juhtimise läbivaatamise komitee praegusest liikmest kolm on ELi liikmesriigid: Austria ja Iirimaa kuuluvad nende liikmete hulka, kes esindavad WOAHi Euroopa piirkonda, ning Küpros kuulub

⁵ <https://www.woah.org/en/who-we-are/structure/framework/>

⁶ <https://www.woah.org/app/uploads/2024/03/91gs-2024-wd-adm-13-basic-texts-en-1.pdf>

⁷ <https://www.woah.org/app/uploads/2024/07/91gs-2024-final-report-en-1.pdf>

⁸ <https://www.woah.org/app/uploads/2024/03/91gs-2024-res-12-adm-basic-texts-en.pdf>

nende liikmete hulka, kes esindavad WOAHi Lähis-Idas piirkonda. Loetletud liikmete nõustajate hulka kuuluvad liikmesriikide ja komisjoni eksperdid. Juhtimise läbivaatamise komitee Esimene kohtumine toimus 2025. aasta oktoobris.

- (5) Juhtimise läbivaatamise komitee koostas mitmeaastase tegevuse tervikliku tööprogrammi ja esialgsed soovitusel, et toetada WOAHi põhitektide läbivaatamist, ning need esitati pärast WOAHi nõukogus kinnitamist delegaatide ülemaailmsel assambleel,⁹ kes võttis 29. mail 2025 liidu toetusel¹⁰ vastu resolutsiooni nr 5 „*WOAHi juhtimise läbivaatamise komitee tööprogramm ja esialgsed kohandused WOAHi põhitektide läbivaatamise toetamiseks*“¹¹. Vastavalt oma tööprogrammile alustas juhtimise läbivaatamise komitee oma töö esimest sisulist etappi (hindamisetapp) 2025. aasta mai lõpus.
- (6) Liit on ELi toimimise lepingu artikli 43 lõike 2 alusel võtnud vastu ühtlustatud meetmed ja kehtestanud teatavate toodete ühise põllumajandusturu korralduse. See hõlmab loomakasvatust põllumajandustootmises. Loomatervis on nende liidu õigusaktide lahutamatu osa. Loomatervise valdkonnas on loomataude käsitlevas määruses (EL) 2016/429 sätestatud loomatervisenõuded, mis käsitlevad loomade ja loomsete saaduste liikumist liikmesriikide vahel liidus ja nende toomist liitu. On oluline, et vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 168 lõike 4 punktile b võib EL kehtestada veterinaaria valdkonnas meetmeid, mille otsene eesmärk on rahvatervise kaitse liidus, et lahendada ELis ühiseid ohutusprobleeme. Loomatervist ja zoonoosi käsitlevad ELi õigusaktid hõlmavad muu hulgas loomadele ja inimestele edasikanduvate loomataudide vastaseid meetmeid, mis käsitlevad ka rahvatervise kaitse aspekte. Kokkuvõtvalt kuuluvad eespool nimetatud valdkonnad, mis hõlmavad loomade ja inimeste tervisega seotud komponente ja täielikult ühtlustatud ELi õigusakte eespool nimetatud valdkondades, pigem ELi kui liikmesriikide pädevusse.
- (7) Eespool esitatut arvestades on liit määrusega (EL) 2016/429 ja direktiiviga 2003/99/EÜ kehtestanud loomatervise ja zoonooside ühtlustatud eeskirjad. Need õigusaktid sisaldavad eeskirju loomataudide loetellu kandmise kohta ELi sekkumise eesmärgil, taudiennetusmeetmeid, taudide tõrjet ja likvideerimist, loomade ja loomsete saaduste liikumist liikmesriikide vahel liidu piires ning nende ELi sisenemist, samuti zoonoosi seiret.
- (8) Liidu huvides on WOAHi töös tõhusalt osaleda. See edendab liidu lähenemisviisi järjepidevust WOAHi pädevusse kuuluvas poliitikas ning tugevdab ELi pühendumust ülemaailmse loomatervise ja zoonooside tõrje, loomade heaolu, loomakasvatuse toiduohutuse, loomade ja loomsete saaduste ohutu rahvusvahelise kaubanduse ning toiduga kindlustatuse pikaajalisele arendamisele.
- (9) WOAHi põhitektide alusel ei ole piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsioonidel, nagu liidul, praegu võimalik WOAHi rahvusvahelise lepingu osaline olla. Seega on asjakohane volitada liikmesriikide esindajaid, kes on juhtimise läbivaatamise komitee liikmed, pidama liidu huvides läbirääkimisi WOAHi põhitektide muutmise üle, et liidust saaks lisaks oma liikmesriikidele WOAHi täieõiguslik lepinguosaline.
- (10) Liikmesriigid ja komisjon peaksid läbirääkimiste käigus tegema tihedat koostööd,

⁹ <https://www.woah.org/app/uploads/2025/03/92gs-adm-06-en-report-of-the-woah-governance-review-committee.pdf>

¹⁰ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9171-2025-INIT/et/pdf>.

¹¹ <https://www.woah.org/app/uploads/2025/06/2025-92gs-resolutions-final-en.pdf>

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. ELi nende liikmesriikide esindajatele, kes on Maailma Loomatervise Organisatsiooni loomatervise juhtimise läbivaatamise komitee liikmed ja esindavad WOAHi Euroopa piirkonda, (edaspidi „esindajad“) antakse luba pidada juhtimise läbivaatamise komitees liidu huvides läbirääkimisi rahvusvahelise lepingu ja organisatsiooni põhikirja, organisatsiooni eeskirjade, finantseeskirjade ja üldeeskirjade ning muude Maailma Loomatervise Organisatsiooni tekstide (edaspidi koos „WOAHi põhitekstid“) läbivaatamise üle.
2. Juhtimise läbivaatamise komitees peetavate läbirääkimiste osana teevad esindajad ettepaneku WOAHi põhitekstide muudatuse kohta, et võimaldada piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsioonidel osaleda WOAHis, ning võtavad vajalikke meetmeid selle vastuvõtmise edendamiseks.

Artikkel 2

Läbirääkimisjuhised on esitatud lisas.

Artikkel 3

Läbirääkimisi peetakse koostöös loomade ja veterinaarküsimuste töörühmaga (kõrgemad veterinaarametnikud), mis määratakse käesolevaga erikomiteeks Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõike 4 tähenduses.

Artikkel 4

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*